

На основу члана 7. став 2. тачка 7. и члана 9. став 1. тачка 2. Закона о друштвима за осигурање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 17/05, 1/06, и 64/06) и члана 16. став 1. тачка 2. Статута Агенције за осигурање Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 30/06), Управни одбор Агенције за осигурање Републике Српске, на сједници 17. децембра 2008. године, донио је

ПРАВИЛНИК О НАЧИНУ ПРОЦЈЕЊИВАЊА БИЛАНСНИХ И ВАНБИЛАНСНИХ ПОЗИЦИЈА ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређује се начин процјењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање.

II – ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 2.

Друштво за осигурање је обавезно да процјењује активу, у складу са законом којим се уређује рачуноводство, Међународним рачуноводственим стандардима и овим Правилником.

Члан 3.

- (1) Друштво за осигурање обавезно је да о стању и процјени активе извјештава Агенцију за осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) у складу са одредбама овог Правилника, а у роковима за израду и доставу финансијских извјештаја прописаних законом којим се уређује рачуноводство.
- (2) Друштво за осигурање обавезно је да о стању, процјени наплативости и отпису потраживања извјештава Агенцију тромјесечно, са стањем на задњи дан тромјесечја, у року од мјесец дана од дана истека тромјесечја.
- (3) Изузетно од одредби става 2. овог члана, подаци о стању на посљедњи дан календарске године достављају се у року прописаном за доставу годишњих финансијских извјештаја.
- (4) Директор Агенције може да донесе Упутство за примјену овог Правилника, којим се ближе уређује облик и садржај извјештаја и додатних докумената, који су друштва обавезна да достављају у складу одредбама Правилника, као и начин њиховог достављања.

Члан 4.

- (1) Повезаним и матичним друштвом, у смислу овог Правилника, сматрају се друштва која су као таква одређена Закона о друштвима за осигурање и прописима Агенције.

- (2) Једним дужником, у смислу овог Правилника, сматрају се сва повезана и матична лица чији су степен или начин повезаности такви да представљају јединствени ризик.
- (3) Правним послом закљученим по нетржишним условима, у смислу овог Правилника, сматра се посао који је по објективним критеријумима на домаћем тржишту неповољнији за друштво за осигурање у мјери у којој то није могло остати непознато лицу које је у име друштва за осигурање закључило правни посао.

Члан 5.

Друштво за осигурање обавезно је да хартије од вриједности којима се тргује на организованом тржишту хартија од вриједности и којима доспјелост није битан елемент процјењује на основу поштене (фер) вриједности.

Члан 6.

- (1) Друштво за осигурање обавезно је да хартије од вредности којима се не тргује на организованом тржишту хартија од вриједности и којима доспјелост није битан елемент процјењује на основу набавне вриједности, а губитак по основу смањења вриједности и ненаплативости утврђује се према појединачној процјени финансијске способности емитента или дужника.
- (2) Финансијска способност емитента или дужника правног лица процјењује се на основу сљедећих критеријума, наведених по опадајућој важности:
 - 1) солвентност
 - 2) ликвидност,
 - 3) токови новца у претходном периоду и очекивани будући токови новца,
 - 4) профитабилност,
 - 5) општи услови пословања и перспектива, као и појединачни положај на тржишту дјелатности којом се бави,
 - 6) уредност у измирењу обавеза,
 - 7) квалитет и стручност менаџмента.

Члан 7.

Смањење, односно повећање (промјена вриједности) активе утврђено процјеном на основу критеријума из члана 5. и 6. овог Правилника исказује се као расход, односно приход друштва за осигурање или се признаје директно у капитал у складу са МРС- 39.

Члан 8.

Почетна и накнадна процјена потраживања, као и књижење промјене вриједности утврђене процјеном, врши се у складу са МРС 39-Финансијски инструменти: признавање и одмјеравање.

Члан 9.

Друштво за осигурање је обавезно да појединачну исправку вриједности врши у висини цјелокупног износа слједећих потраживања:

- 1) потраживања од заступника по основу наплате извршене у име и за рачун друштва за осигурање, које није пренијето у року од десет дана од настанка тог потраживања;
- 2) потраживања по основу правног посла закљученог под нетржишним условима;
- 3) потраживања са сумњивим или спорним правним основом.

Члан 10.

Друштво за осигурање врши директан отпис потраживања ако је немогућност наплате тог потраживања извјесна и документована.

Члан 11.

- (1) Процјену наплативости потраживања, код којих је доспјелост битан елемент, осим потраживања из члана 9. овог Правилника, друштво за осигурање врши на основу појединачне процене финансијске способности дужника, у складу с критеријумима из члана 6. став 2. овог Правилника и трајања доцње у измиривању обавеза према друштву за осигурање.
- (2) Потраживања друштва за осигурање према критеријумима из става 1. овог члана разврставају се у слједеће категорије:
 - 1) прва категорија:
 - а) потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима,
 - б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, а изузетно с доцњом до три мјесеца;
 - 2) друга категорија:
 - а) потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, али се не очекује њено погоршање, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника,
 - б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до пет, а изузетно с доцњом до шест мјесеци;
 - 3) трећа категорија:
 - а) потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа посебно ако се узме у обзир критеријум солвентности или ликвидности,
 - б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до седам, а изузетно с доцњом до девет мјесеци;
 - 4) четврта категорија:
 - а) потраживања од дужника у стечају или од дужника за кога се основано може очекивати да ће над њим бити отворен стечај,
 - б) потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом од преко девет мјесеци,

- в) потраживања од дужника који обавезе по основу премије неживотног осигурања не плаћа после истека периода осигурања, а ако је тај период дужи од једне године, не плаћа их после истека годину дана од започињања периода осигурања за ту годину,
- г) потраживања од дужника који обавезе по основу премије реосигурања не плаћа после истека периода реосигурања, а ако је тај период дужи од једне године, не плаћа их после истека годину дана од започињања периода реосигурања за ту годину,
- д) потраживања од лица које је повезано лице с друштвом за осигурање, а која би иначе била класификована у другу или трећу категорију.

Члан 12.

- (1) Индиректан отпис се за прву категорију потраживања врши у износу од 5% до 10%, за другу категорију у износу од 25% до 50%, за трећу категорију у износу од 50% до 75% и за четврту категорију у износу од 100% потраживања из тих категорија.
- (2) Потраживања из овог члана исказују се по номиналној вриједности умањеној за висину износа који је, према процјени извршеној у смислу овог Правилника, вјероватно ненаплатив.
- (3) Отпис по билансним и ванбилансним позицијама извршен у складу са ставом 1. овог члана исказује се као расход и умањење билансне активе.

Члан 13.

- (1) Потраживања од једног дужника на која се односе критеријуми из члана 6. и 11. овог Правилника класификују се на основу строжијег критеријума.
- (2) Потраживања од једног дужника на која се односе критеријуми из члана 11. овог Правилника могу се класификовати искључиво по критеријуму доцње у испуњавању обавеза према друштву за осигурање, под условом да потраживања од тог дужника износе мање од 1% гарантног фонда тог друштва.
- (3) Одредба става 2. овог члана не односи се на потраживања од лица која су повезана лица с друштвом за осигурање.

Члан 14.

Сва потраживања од повезаних лица класификују се у исту категорију, која се одређује на основу најнеповољније класификованог потраживања од једног од тих лица.

Члан 15.

- (1) Доспјелост, односно доцња у наплати потраживања, у смислу овог Правилника, утврђује се према првобитном датуму доспјећа.
- (2) Потраживања по основу правног посла којим су дужнику непосредно или посредно дата средства за измирење ранијег потраживања класификују се према датуму доспјећа ранијег потраживања.
- (3) Изузетно од става 1. овог члана, потраживања која су једном реструктурирана у поступку приватизације или финансијске консолидације дужника у случају стечаја, класификују се према року њихове доспјелости који је утврђен у том поступку.

- (4) Ако се дуг преноси на другог дужника, уз сагласност повјериоца, потраживање према новом дужнику класификује се према року његове доспјелости у односу на ранијег дужника.

Члан 16.

- (1) Друштво за осигурање је обавезно да води евиденцију о сваком дужнику према коме збир потраживања износи 1% или више гарантног фонда тог друштва, с документацијом која садржи ажурне, потпуне и тачне податке значајне за преузимање ризика наплате потраживања од тог дужника и за управљање ризиком ликвидности овог друштва ради измиривања обавеза према осигураницима и осталим повјериоцима у уговореним, односно прописаним роковима.
- (2) У случају да друштво за осигурање не води евиденцију, односно да не посједује документацију из става 1. овог члана, сва потраживања од дужника класификују се у четврту категорију.
- (3) Ако подаци из става 1. овог члана дјелимично недостају или су мање значајни, потраживања од дужника класификују се у наредну неповољнију категорију од оне у коју би требало да буду класификована.

III - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 17.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: УО -70/08
17. децембра 2008. године
Бања Лука

Предсједник
Управног одбора,
Бранка Бодрожа